

04-14/9-1085
02.03.15

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ЗАКОНОДАВСТВА

04053, Київ, пров. Несторівський, 4, тел. 235 96 01, факс. 235 96 05, e-mail: zak_norm@rada.gov.ua

№ 22/77-1-21

„16” 02 2015 р.

Голові Комітету
Верховної Ради України
з питань державного
будівництва, регіональної
політики та місцевого
самоврядування

Власенку С.В.

Шановний Сергію Володимировичу!

На Ваш лист від 2 лютого 2015 року № 04-14/9-628(20850) надсилаємо висновки на проекти Законів України «Про внесення змін до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» (щодо уточнення порядку здійснення окремих повноважень)» (реєстр. № 1473 від 15.12.2014 р.), «Про державно-правовий експеримент з проведення реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади на території Калуського району та міста Калуща Івано-Франківської області» (реєстр. № 1661 від 27.12.2014 р.).

Додаток: на 4 арк.

З повагою

Директор,
член кореспондент
НАН України

О.Л. Копиленко

Висновок
на проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про
місцеве самоврядування в Україні» (щодо уточнення порядку здійснення
окремих повноважень)»
(реєстр. № 1473 від 15.12.2014 р.)

Дослідивши питання, які є предметом регулювання законопроекту, в контексті відповідних положень Європейської хартії місцевого самоврядування, Конституції України, Законів України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про засади державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційна стратегія) на 2014-2017 роки», «Про запобігання корупції», а також Розпорядження Кабінету Міністрів України від 01.04.2014 р. № 333-р «Про схвалення Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні», вважаємо за доцільне висловити такі положення.

Метою законопроекту є вдосконалення положень Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» щодо уточнення порядку здійснення окремих повноважень органами місцевого самоврядування.

Погоджуючись із необхідністю вдосконалення Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», стосовно запропонованих проектом змін і доповнень відзначимо таке.

1. Пропозиція авторів законопроекту доповнити частину четверту статті 42 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» новим пунктом 21 у запропонованій редакції наділяє сільського, селищного, міського голову повноваженнями, які можуть призвести до корупційних наслідків. Таке доповнення до статті 42 Закону («Повноваження сільського, селищного, міського голови») наділить правом сільського, селищного, міського голову створювати комісії, включати до їх складу на власний розсуд осіб та вирішувати важливі для громади питання без узгодження з депутатами, які представляють інтереси громади. У зв'язку з цим, пропонуємо доповнити пункт 21 реченням: *«Склад комісії затверджується рішенням відповідної ради»*, або включити норму цього пункту у статтю 26, до переліку повноважень, що належать до компетенції сільських, селищних, міських рад. Створення та затвердження складу тимчасових або постійно діючих комісій колегіальним органом, надасть прозорості та відкритості у вирішенні питань соціально-економічного та культурного розвитку громад, сприятиме усуненню можливості корупційних дій з боку посадових осіб місцевого самоврядування.

2. Законопроект передбачає зміни частини другої статті 67, зміст яких, по суті, *дублює норму чинного Закону*. Оскільки в частині другій статі 67 вже зазначено, що *«Вказані рішення виконуються органами місцевого самоврядування в межах переданих їм фінансових ресурсів. Витрати ... компенсуються державою»*. Відтак, вважаємо, що запропоноване в

законопроекті доповнення суттєво не змінить стан законодавчого регулювання делегованих повноважень органів місцевого самоврядування, яке потребує системного підходу, а лише ускладнить здійснення органами місцевого самоврядування повноважень органів виконавчої влади і виконання рішень органів державної влади, призведе до конфлікту повноважень і, головне, негативно відобразатиметься на якості послуг, споживачами яких є територіальна громада.

3. Вважаємо, що частина друга статті 76 у запропонованій законопроектом редакції обмежить повноваження органів виконавчої влади в сфері взаємодії з органами місцевого самоврядування. У випадку, коли органи та посадові особи місцевого самоврядування з питань здійснення ними делегованих повноважень будуть підконтрольними відповідним органам виконавчої влади *лише в межах переданих їм державою фінансових ресурсів для реалізації таких повноважень*, як пропонується у проекті Закону, відповідний механізм дій має передбачатись і для органів виконавчої влади.

**Інститут законодавства
Верховної Ради України**

Висновок
на проект Закону України «Про державно-правовий експеримент з
проведення реформування місцевого самоврядування та територіальної
організації влади на території Калуського району та міста Калуша
Івано-Франківської області»
(реєстр. № 1661 від 27.12.2014 р.)

Проект Закону України про державно-правовий експеримент з проведення реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади на території Калуського району та міста Калуша Івано-Франківської області, розроблений, як зазначено в пояснювальній записці, «з метою впровадження та відпрацювання нових організаційно-правових та фінансово-економічних механізмів, спрямованих на становлення і розвиток нових стандартів управління територіями, формування місцевого самоврядування базового рівня, спроможного створити та підтримувати сприятливе життєве середовище, необхідне для нормального життя людини, захисту її прав, надання жителям територіальних громад якісних і доступних публічних послуг».

Погоджуючись з необхідністю реформування системи місцевого самоврядування в Україні, запровадження нового адміністративно-територіального устрою та нових форм управління територіями, стосовно проекту Закону вважаємо необхідним зазначити.

1. Проект у цілому відповідає принципам Європейської хартії місцевого самоврядування та державній політиці децентралізації. Разом із тим, такий проект розробляється не вперше. В Україні є чималий досвід аналогічних експериментів, які проводились в інших областях України. Чи врахований попередній досвід законопроектних робіт, а також наявний практичний досвід у цій сфері, не зазначено ні в супроводжувальних документах до законопроекту, ні в самому законопроекті. Втрачається наступність і оцінка набутого досвіду.

2. У законопроекті передбачається створення спроможних територіальних громад шляхом укрупнення, через зменшення кількості існуючих районів, сільських, селищних рад, створення нової адміністративно-територіальної одиниці. Втім, згідно з чинним законодавством України такі адміністративно-територіальні зміни є можливими шляхом проведення місцевих референдумів. Проектом Закону ці заходи не передбачені, що є порушенням прав громадян, які проживають на території, на яку поширюється дія даного законопроекту та не сприяють реалізації ратифікованих міжнародно-правових стандартів місцевого самоврядування, зокрема Додаткового протоколу до Європейської хартії місцевого самоврядування про право участі у справах органу місцевого самоврядування.

3. У проекті Закону містяться положення, наприклад у статті 16, виконати які на основі чинного законодавства України буде складно.

Здійснення експерименту вимагатиме відповідних законодавчих змін, зокрема Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про вибори депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, місцевих рад, сільських, селищних та міських голів», «Про статус депутатів місцевих рад», «Про об'єднання громадян» та інших.

**Інститут законодавства
Верховної Ради України**